

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Baptismi Forma.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

merfionem. Ita Layman *lib. 5. tract. 2. cap. 4. n. 4. part. 3. resolut. 19. vers. in praxi.*

BAPTISMI FORMA.

Baptismi forma. Ego te baptizo. &c. Et qui dem (te.) & (baptizo) sunt essentia. Non autem (ego) Sapius iterare illud (in nomine.)

Non facit Baptismum in validum.

Req. omisso (in)

vel (&)

28. † Baptismi forma in Ecclesia Latina hæc est, *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* Sed ex his particulis vox *Ego* non est de essentia, quia includitur in voce *baptizo*. Te est de essentia quia forma explicare debet subjectum. Item particula *baptizo*, vel æquivalens, ad determinandum actum applicationis aquæ ad corpus baptizati, quæ posset etiam fieri ad refrigerationem, medicinam, &c. † Si particula *in nomine* replicetur ad unamquamque Personam divinam, dicendo, *in nomine Patris, in nomine Filii, &c.* Bonacina de *Sacram. disput. 2. quest. 2. punct. 4. num. 5.* docuit, in validum fore Baptismum. Quia non exprimitur unitas essentia divina, sicut eadem ratione, in validum fore Baptismum collatum *in nominibus Patris, & Filii, &c.* vel *Col Padre, col Figliuolo, &c.* Sed contrarium teneo cum Suarez *tom. 2. disput. 21. sect. 3.* Quia replicatio illa *in nomine*, non ponit plura nomina, sicutly *in nominibus*: quemadmodum nomen *Deus* potest sapius iterari sine pluralitate, non autem *Dii*, quia hoc significat Naturarum pluralitatem, non autem illud. *part. 2. tract. 17. resolut. 15.* Particula *in* non est de essentia. Unde Baptismus collatus *nomine Patris, &c.* est validus; quia sensus non violatur, sed tollitur Hebraismus, ut fieret dicendo, *cano cithara, pro cano in cithara.* Ita Henriquez *lib. 2. cap. 8. numer. 6.* contra Comitolum *lib. 1. quest. 9. num. 3.* Contra quem dicendum etiam cum Bonacina de *Sacram. disput. 2. quest. 2. punct. 4. num. 16.* omittentem particulam *in* secluso contemptu, non peccare mortaliter. Idem dic de particula *&*; quia absque illa significatur tota Trinitas. Quod etiam procedit si omittatur una cum particula *in*. Ita Pitigianus *4. part. dict. 3. quest. 2. artic. 2.* contra Regin. *tom. 2. lib. 24. cap. 1. numer. 30. part. 2.*

titul. 15. resolut. 47. Forma Chaldaeorum in Baptismo baptizatus est *in nomine Patris, &c.* omnino est valida contra Nazarium. Similiter valida est forma Dalmatina, *Ego te Christizo in nomine Patris, &c.* sicut valida est forma unius personæ Trinitatis, vel Christi, dummodo implicite intelligatur in invocatione sanctissimæ Trinitatis. Diana & alii *part. 10. tractat. 16. resolut. 92.* forma verò Græcorum debet esse hæc, *Baptizetur, & non baptizatur*: tamen utraque est vera forma. Valq. *ibid. resolut. 97.* & necesse est exprimere personam baptizati quomodo aique dicatur, Ledesma, & alii, *ibid. §. Sed circa.*

Putans probabiliter, se non fuisse baptizatum, non potest suscipere Sacramentum ordinis ad damnum alterius, aliàs verò potest. Dicastil. omnes filii Judæorum Saracenorum, &c. & etiam Christianorum reperti cum scheda ad collum sunt sub conditione rebaptizandi. Quintanad. *ibid. tractat. 16. resolut. 93. §.* Notandum. Episcopus, Sacerdos, qui dubit eorum baptismi, tenentur omnes ordines sub conditione recipere. Quintanad. ab ordinatis verò à tali Episcopo Sacerdotium est repetendum in sententia omnium Doctorum; sic de Confessario, debent omnes Confessiones repeti. *ibidem. §. Verum.*

De rebaptizante puerum inventum cum scheda ad collum appensa, vide *num. 9. §. Sed quid.* & non incurrit poenam irregularitatis.

29. Addens formæ Baptismi nomen B. Virginis, vel omnium Sanctorum, secundum Graffum *part. 2. lib. 1. cap. 3. numer. 24.* non baptizaret. Sed distinguendum puto cum Bonacina de *Sacrament. disput. 2. quest. 2. punct. 4. num. 16.* & si tale nomen addens, intendat in nomine B. Virginis, &c. baptizare, non baptizaret; quia talis sensus est contrarius fidei; si verò solum intendat intercessionem illius ad conservationem gratia baptismalis, &c. baptizaret. Nam quamvis illud *in nomine* significet auctoritatem, & consequenter verba illa simul sumpta contineant errorem contrarium formæ;

Forma Chaldaeorum valida est.

Et in una persona SS. Trinitatis, qua implicite includuntur. Baptizetur.

Necesse est exprimere personam baptizati.

Probabiliter non baptizatus non potest ordinari.

Omnes ordines sub conditione recipi sunt recipiendi.

Ordinatus saltem sacerdotium est repetendum. Confessiones omnes. Non incurrit in poenam irregularitatis.

Sicut nec ad vere formæ nomē B. Virginis vel aliorum Sanctorum in intercessionem.

formæ; ut tamen ex intentione ministri hic & nunc proferuntur, verba præcedentia tale nomen habent suam perfectam significationem, & effectum, quem nomen subsequens non potest tollere, *part. 2. tr. 15. resol. 48.*

Forma Baptismi proferenda simul cum ablutione.

Si verò paulò ante, vel post proferantur, Baptismus non erit invalidus.

Quod generaliter procedit in omnibus Sacramentis.

Baptismus in necessitate conferri potest in forma dubia. Et in quacumque lingua.

30. † Forma proferri debet simul cum adhibetur ablutio, ut verum sit dicere: *Ego te abluo* † Adeo ut Scotus in 4. dist. 6. quest. 2. artic. 2. existimaverit, quòd, si proferatur paulò post, Baptismus sit invalidus. Sed contrarium cum Henriquez lib. 1. cap. 9. numer. 10. tenendum est; sufficere nimirum, quòd paulò ante, vel post ablutionem proferatur, dummodò accedat intentio significandi eo modo, quem moralis, & humana loquendi, & agendi consuetudo requirit. Nam eodem pacto, qui poculum manibus accipit, ori statim applicaturus, ut bibat, dicere moraliter potest & solet, *ego bibo*. Quæ doctrina applicanda quoque Sacramentis Ordinis, Confirmationis, & Extremæ Unionis. Nec enim verisimile est, Christum, qui sensitivis hominibus sensibilia instituit Sacramenta, eorum administrationem metaphysico rigori adstringere voluisse: Imò Heredia de Sacrament. in gen. part. 6. dub. 2. num. 8. docuit, inter ablutionem, & prolationem formæ intercedere posse unum *Pater noster*. Sed hæc sententia non videtur admittenda: quia nimis laxa. *part. 3. tract. 4. resol. 6.*

31. Cum puer est in periculo mortis, & nemo est, qui sciat formam Baptismi certam, baptizari potest cum forma dubia. Ita Ochagavia de Sacrament. quest. 5. num. 17. part. 5. tract. 3. resol. 4. in fine. Nec refert, quòd usurpetur forma Latina: Nam etiam Sacerdos baptizare potest in lingua vernacula sine mortalitate. Ita Nugnus in 3. part. tom. 1. quest. 60. art. 8. diff. 3. part. 2. tract. 15. resol. 46. in fine.

BAPTISMI SUBIECTUM.

Baptismi subiectum

32. † Subiectum capax Baptismi est homo nondum baptizatus. Ho-

mo inquam, vel homines. † Nam in casu necessitatis, & urgente mortis periculo, possunt baptizari plures simul unica formæ prolatione in numero plurali, dicendo, *Ego vos baptizo*: quia sic nihil deest ad valorem Sacramenti, & cum fiat in necessitate, non fit illi injuria. Ita D. Thomas 3. part. quest. 66. artic. 5. ad 4. Sed advertit Hurtadus de Bapt. disp. 2. diff. 7. ex communi in tali casu non fore unum, sed plures Baptismos: quia illa forma: *Ego vos baptizo*, æquivaler his: *ego te baptizo, & ego te baptizo*, &c. & sic est virtualiter plures, *part. 5. tract. 3. resol. 27.*

homo, vel homines.

33. Dixi: *nondum baptizatus*. Nam, si semel baptizatus scienter iterum baptizaretur, fieret irregularis ex delicto can. eos, quos de consecr. d. 4. Fieret etiam irregularis, qui scienter aliquem rebaptizaret, ex cap. 2. de Apost. & incurreret pœnam mortis, ex l. 2. C. ne sanclum baptisma iteretur. Sed pœnam irregularitatis existimo non incurri à rebaptizante scienter sub conditione. Nam hic absolute non rebaptizat. Ita Nagnus in 3. part. quest. 66. artic. 9. conclus. 6. & alii part. 3. tract. 4. resol. 9. Sed Præpositus in 3. part. quest. 66. artic. 9. dub. 3. num. 1034 tenet, si rebaptizantem, si sciat priorem baptismum fuisse validum, & rebaptismum illicitum, & conditionem apponat in fraudem legis, non solum fieri irregularem, sed etiam pœna mortis affici posse, quia ex una parte conditio, cum apponatur solum ad vitandam pœnam, censeri potest tanquam non opposita: & ex alia exterior actio videtur fieri animo hæretico, & ex iudicio, quod Baptismus validus repeti possit. *part. 3. Addit. secund. resol. 10.*

Nondum baptizatus: nam semel baptizatus si iterum baptizaretur, fieret irregularis.

Sicut rebaptizans, qui ulterius incurreret pœnam mortis. Si rebaptizans absolute, non autem, si sub conditione. Sed contra primum tenet Præpositus.

34. Baptizare autem sub conditione non baptizatum, est peccatum: quia contra usum Ecclesiæ, ponentis solum conditionem in dubio. Sed veniale, quia materia injuriæ est levis. Ita Vilalobos tom. 1. tract. 3. diff. 7. numer. 2. part. 3. Addit. secund. resol. 6. §. Non reciteam.

Baptizare autem sub conditione nondum baptizatum est peccatum veniale.

35. † Itaque, si dubium sit, an quis sit ba-